

ELISMERÉS ÉS MINŐSÉG – ORSZÁGOS FELSŐOKTATÁSI FÓRUM

1. szekció: Az MKKR bevezetése, a KKK-k felülvizsgálatának célja és eszközei. A tanulási eredmények és az általános kompetenciák szerepe Összefoglaló

A program elején a szekcióvezető egy kivetített dia segítségével pár szót szolt a szekció címében szereplő témákról, illetve velük kapcsolatos kérdéseket fogalmazott meg. Vitaindító kérdésére (*Érkezett-e valaki olyan intézményből, ahol már működik a tanulási eredmények alkalmazása?*) ugyan – ezzel sokat elárulva – nem érkezett válasz, de a néhány másodperces hallgatást egy hozzászóló hamar megtörte, s onnantól kezdve élénk vita jellemezte a délutáni programot. A szekción megjelent 20 résztvevő szinte mindegyike megszólalt, sokan többször, több témában is kifejtették véleményüket. Utóbb, a hozzászólások közben viszont kiderült, hogy vannak, akik használják a tanulási eredményeket (pl. a tantárgyi tematikákban), csak nem ezzel a megnevezéssel ismernek rá.

A műhely első részét a KKK-k (képzési és kimeneti követelmények) módosításának szenteltük. Többen kifejezték abbéli reményüket, hogy a változásokra lesz elegendő idő, amit a bolognai rendszer gyors bevezetése miatti anomáliák is indokolnak. Utóbbiak leginkább a bachelor képzésben jelentkezték és érzékelhetők mind a mai napig: a később bevezetett mesterképzések követelményeinek bizonytalansága miatt túl sok lett az alapszakokon az elsajátítandó tananyag, ami a diákokat sokszor majdhogynem lehetetlen feladat elé állítja. Ráadásul változatlanul nincs pontosan meghatározva a két képzési szint közötti különbség, amit az egyik hozzászóló a szakdolgozatok példáján keresztül szemléltetett: nem világos, hogy – egy terjedelmi különbséget leszámítva – miben másak az alap-, illetve a mesterképzést befejező szakdolgozat követelményei.

Ahogy arra hallgatók körében végzett vizsgálatok is rámutatnak, a tantárgyak összehangolása sokszor nem megfelelő: gyakoriak az átfedések, kimaradnak részek. A KKK-k módosítása ebben is segíthetne, egyben szükségessé tenné az oktatók közötti nagyobb kommunikációt. Az egyik hozzászóló szerint itt jelentősek az egyes intézmények közötti különbségek, kisebb intézményekben e téren általában lényegesen jobb a helyzet. Elhangzott továbbá, hogy a KKK-k módosítása lényegesen egyszerűbb szabályozott szakmák esetében (ilyenek pl. a diplomás ápolók vagy – a Pedagógus Életpályamodellnek köszönhetően – a pedagógusok), hiszen náluk „van mihez igazítani” a képzési követelményeket.

Miután egyikünk felvetette, hogy megfontolandó lenne a hallgatók szélesebb körű bevonása a képzési követelmények meghatározásába, a vita a hallgatókra terelődött. A nézetek itt jelentősen divergálódtak. Míg egyesek azt hangsúlyozták, hogy a mai diákok – nem utolsósorban a különböző csereprogramoknak (főleg az Erasmusnak) köszönhetően tudatosabbak, és lényegesen nagyobb elvárásokkal érkeznek az egyetemre, sokszor szinte „kikényszerítik” a csoportmunkát és egyéb alternatív pedagógiai módszereket, addig mások, ellenkezőleg, a hallgatók alacsony tudásszintjét emelték ki. A tanulási eredmények helyett/mellett szerintük emiatt többet kellene foglalkozni a bemenettel: az intézmények pl. szélesebb körben követelhetnék meg a kétszintű érettségit. A kárhozottatott tudáshiánnyal nem mindenki értett egyet, hiszen „a mai diákok is tudnak valamit, nekik is vannak kompetenciáik, legfeljebb ezeket nem tudjuk mérni, nem ismerjük eléggé”.

Az oktatókról is sok szó esett. A kimenetalapú oktatás (átállás a tanulási eredményekre) tőlük is változást igényel, másfajta pedagógiai kultúrára, módszerekre van szükség. E tekintetben azonban nagy ellenállás

érzékelhető. Ez részben az általános időhiánnyal magyarázható, de – főleg az idősebb korosztály közül – sokan már az elvekkel sem értenek egyet. A magasabb szintű pedagógiai tudás fontosságát az egybegyűltekek általánosan hangsúlyozták, többen azonban kiemelték, hogy az oktatóknak kevésbé „nagy” pedagógiai elméletek elsajátítására, sokkal inkább hasznosítható gyakorlati tanácsokra lenne szükségük.

A szekció egyik talán legfontosabb hozzászólása kérdésként vetődött fel és maradt megválaszolatlanul a levegőben: ki fogja felülvizsgálni a képzési és kimeneti követelményeket, és mikor?

Összeállította: Tomasz Gábor